

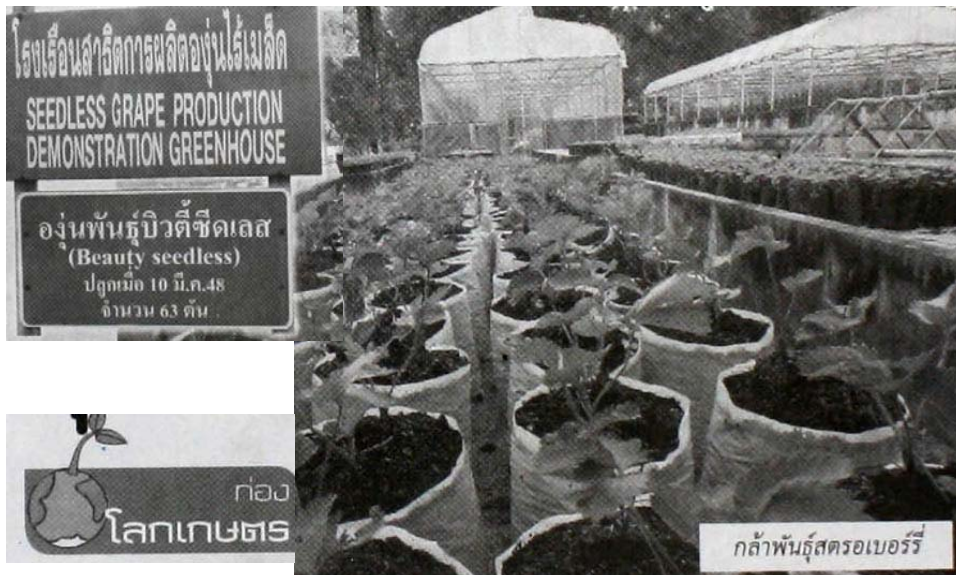
กรมชลประทาน

ปีที่ 11 ฉบับที่ 4005 วันอาทิตย์ที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2555 หน้า 6

ตะลุยสถานีเกษตรหลวง

‘ปางดะ’

ชมแปลงวิจัย ‘กวีฟรุต อองุ่นไร้เมล็ด’

ไม่เฉพาะที่ “อ่างขาง” เท่านั้น ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวและผู้ใฝ่รู้งานวิจัยไม้ผลเมืองหนาว แต่สถานีเกษตรหลวง “ปางดะ” ต.สะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ ซึ่งเป็น 1 ใน 4 แห่งสถานีวิจัยของมูลนิธิโครงการหลวง ก็ได้รับความสนใจไม่แพ้กัน เนื่องด้วยระยะทางที่ไม่ไกลจากตัวเมืองเชียงใหม่มากนัก เพียงแค่ 50 กิโลเมตรจากตัวเมืองเชียงใหม่ โดยใช้เวลาเดินทางประมาณ 40 นาทีเท่านั้นเอง

“ท่งโลกเกษตร” อาทิตย์นี้ขยันเหนื่อเพื่อสัมผัสบรรยากาศแสนสบายช่วงปลายฝนต้นหนาวเพื่อดูความก้าวหน้างานวิจัยพืชผักและไม้ผลเมืองหนาวที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศในบ้านเรา ก่อนนำไปขยายผลสู่เกษตรกรบนพื้นที่สูงเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ได้อย่างยั่งยืนให้แก่

พวกเขา ปัจจุบันมี วิวัฒน์ ดวงโคชน รังตำแหน่งหัวหน้าสถานี สถานีเกษตรหลวงปางดะ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2522 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์เพื่อช่วยให้ชาวเขามีพื้นที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้มีรายได้ที่มั่นคง โดยการนำพืชเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดให้เกษตรกรปลูก พร้อมทั้งให้คำแนะนำด้านเทคโนโลยี

(ต่อด้านหลัง)

การผลิต การใช้สารเคมีที่ถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนให้เกษตรกรใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ลักษณะพื้นที่ที่มีความลาดชันและมีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์มีแหล่งน้ำสายหลักคือ ห้วยปลาข้าง สำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค สูงจากระดับน้ำทะเล 720 เมตร อุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน 35.7 องศาเซลเซียส และต่ำสุดในเดือนมกราคม 12.8 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดทั้งปี 2,238.50 มิลลิเมตร

พื้นที่นี้ได้รับพระราชทานเพราะ เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาทรงเยี่ยมเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2530 จึงได้พระราชทานชื่อว่า “สถานีเกษตรหลวงปางดะ”

วิทัศน์เผยต่อว่า ปัจจุบันสถานีแห่งนี้มีการกิจการปฏิบัติงานเป็นสถานีเพื่อการวิจัยและขยายพันธุ์พืชหลากหลายชนิด นอกจากไม้ผลเมืองหนาวแล้วยังมีไม้ดอกเมืองร้อน ไม้ผลเมืองร้อน และกิ่งร้อน เช่น พืชผัก ถั่ว ชา กาแฟ ไม้โตเร็ว ไม้ต่างถิ่นและแฝก มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 804 ไร่ 1 งาน 81 ตารางวา และในปี 2534 สถานีเกษตรหลวงปางดะได้ขยายขอบเขตพื้นที่ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพไปสู่พื้นที่ ต.สะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ และถือเป็นหมู่บ้านเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมให้ปลูกข้าวโพดหวานสองสีและพืชผักต่างๆ

ในส่วนงานด้านการผลิตและขยายพันธุ์ไม้ผลก็มีอย่างหลากหลาย เช่น พลับ มะเฟือง อะโวคาโด มะละกอ ส้ม เลมอน เสาวรส แก้วมังกร มะม่วง และลิ้นจี่ สำหรับพืชผักและสมุนไพรก็มี กุยช่ายดอก กุยช่ายขาว ถั่วแขก พริกหวาน อาร์ติโชค หน่อไม้ฝรั่ง พืชผักสมุนไพรและเมล็ดพืชผักชนิดต่างๆ ขณะที่ไม้ดอก จะเน้นหน้าวัวลูกผสม กระเจียว บัวชั้นและเฮลิโคเนีย สำหรับไม้โตเร็ว และไม้ต่างถิ่น เช่น การบูร จันทน์ทอง พอลิเนีย ไม้หวานอังกาบ และไม้หยก นอกจากนี้ยังมีงานผลิตและขยายพันธุ์แฝกอีกด้วย

หัวหน้าสถานีคนเดิมระบุว่า สำหรับงานพัฒนาอาชีพทางสถานีจะส่งเสริมให้เกษตรกรในหมู่บ้านเป้าหมายปลูกข้าวโพดหวานสองสีและพืชผักเป็นกิจกรรมหลัก โดยผลผลิตทั้งหมดจะส่งให้

โครงการหลวง ปัจจุบันมีหมู่บ้านที่ได้รับการส่งเสริม 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านแม่สาบ บ้านหาดส้มป่อย บ้านยังเม็ง และบ้านกองซากหลวง

สถานีเกษตรหลวงปางดะ มีพื้นที่ทั้งหมด 1,232 ไร่ โดยแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการทำแปลงศึกษาวิจัยรวม 804 ไร่ ส่วนพื้นที่ที่เหลือจะคงสภาพป่าไม้เพื่อให้เป็นป่าต้นน้ำลำธารและพื้นที่บริเวณสถานี รวมถึงในบริเวณใกล้เคียงมีสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน มีป่าที่อุดมสมบูรณ์ ดังนั้น การส่งเสริมให้เกษตรกรและชาวบ้านที่อยู่ในพื้นที่นี้ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและไม่บุกรุกป่าไม้

นอกจากนี้ ทางสถานียังได้ร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินในการจัดรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อแบ่งแยกพื้นที่ทำกิน

กับพื้นที่ป่าไม้ให้ชัดเจน โดยจัดทำเป็น โมเดลต้นแบบ คือ พื้นที่สูงให้คงไว้เป็นป่าต้นน้ำ ถัดลงมาที่มีความลาดชันให้ปลูกไม้ผล ส่วนพื้นที่ราบให้ปลูกพืชไร่ พืชผัก ซึ่งในส่วนของแปลงไม้ผลที่อยู่ในพื้นที่ลาดชัน กรมพัฒนาที่ดินได้เข้ามาส่งเสริมการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ คือ ทำขั้นบันไดดิน และปลูกแฝก ขวางทางลาดเท เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

“งานหลักจะเน้นงานวิจัยการขยายพันธุ์พืชและการขยายผลสู่เกษตรกร ที่นี้อากาศไม่หนาวมาก เมื่อเทียบกับอังกาบ ฉะนั้นพวกพืชผักและไม้ผลจะเจริญเติบโตได้ดีกว่า อย่างเสาวรส

ถือเป็นจุดเด่นของที่นี่ เมื่อก่อนรับประทานสดไม่ได้ แต่เราวิจัยจนสามารถนำมารับประทานสดได้เลย แล้วยังมีข้าวโพดหวานสองสี กุยช่ายขาว โดยผลผลิตทั้งหมดจะส่งให้โครงการหลวง” วิทัศน์ย้ำ

วิทัศน์กล่าวว่า ผลจากการศึกษาวิจัยของสถานีตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสามารถพัฒนาพันธุ์พืช ไม้ผลเมืองหนาวที่สามารถนำมาปลูกในพื้นที่เขตร้อนได้สำเร็จเป็นแห่งแรก โดยเฉพาะกีวีฟรุต ที่มีการปรับปรุงพันธุ์จนได้พันธุ์ใหม่ที่ปลูกได้ในเขตร้อนหรือพื้นที่ที่ไม่สูงมากนัก ซึ่ง

วิวัฒน์ ดวงโกชน์ พาชมแปลงองุ่นไร้เมล็ด

ผลมะเดื่อฝรั่งแก่

สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ที่อุณหภูมิบนพื้นที่สูงอาจจะร้อนขึ้น

นอกจากนี้ ยังประสบความสำเร็จในการ
ปลูกไม้ผลขนาดเล็ก ได้แก่ องุ่นไร้เมล็ด ที่ให้ผล
ตอบแทนสูง โดยปกติเกษตรกรทั่วไปได้ผลผลิต
เฉลี่ยอยู่ที่ 10-15 กิโลกรัมต่อต้น แต่ที่สถานี
สามารถปลูกแล้วให้ผลผลิตสูงถึง 85 กิโลกรัม
ต่อต้น ทั้งนี้ ทางสถานีได้ส่งเสริมขยายผลให้
เกษตรกรนำไปปลูกทดแทนพืชอื่น เพราะเป็น
พืชที่ใช้พื้นที่น้อย แต่ให้ผลตอบแทนสูง โดยมี
ชาวบ้านนำไปปลูกในพื้นที่ 2 งาน ประมาณ 40
ต้น สามารถขายสร้างรายได้ไม่ต่ำกว่า 2 แสนบาท
สนใจเยี่ยมชมสถานีเกษตรหลวงปางดะ ค.สะเมิง
ได้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ โทร.0-5337-8046,
08-1961-0363 ในวันและเวลาราชการ

● สุวัฒน์ อัดตะ ●